

3. ETT HÅLLBART KONKURRENSKRAFTIGT FINLAND

3.3 Förtydligande av borgenärsskyddet i fråga om aktiebolag och lindrande av skyddsförfarandena

Övre gräns för det disponibla anslaget: 120 000 €

Tidsplan: 4/2019–4/2020

Beskrivning och motivering av informationsbehovet:

Den nuvarande aktiebolagslagen har varit i kraft i över tolv år. Bolagens verksamhetsmiljöer och det övriga samhället har ändrats avsevärt efter att lagen trädde i kraft, till följd av bland annat digitaliseringens frammarsch, utvecklingen av behoven i fråga om självsysselsättning och mikro- och småföretagsverksamhet samt utvecklingen av företagsverksamheten och företagsfinansieringen. Även bolagslagstiftningen är av betydelse då företagen fattar beslut om sin etablering och investerarna om sina investeringar i den globala verksamhetsmiljön. Därför måste Finlands bolagslagstiftning ständigt befinna sig på god internationell nivå.

I och med digitaliseringens frammarsch kan man anta att ekonomiförvaltningen och den ekonomiska rapporteringen utvecklas avsevärt och att data från dessa blir mer uppdaterad och lättare tillgänglig och att data lättare kan hanteras av datorer. Detta förbättrar möjligheterna att i allt högre grad basera minoritetsägar- och borgenärsskyddet på bolagets solvens och framtidsutsikter. För finansieringens del bör det beaktas att företagen allt oftare splittrar sina finansieringskällor och använder allt fler olika finansieringsinstrument vid sidan av den traditionella bankfinansieringen. En förutsättning för bättre beaktande av behoven i fråga om mikroföretag och små och mellanstora företag i aktiebolagslagen är att bestämmelserna görs smidigare.

År 2015 utarbetade justitieministeriet en [bedömningspromemoria](#) om aktiebolagslagen. I promemorian bedömdes det utifrån ovannämnda utvecklingstrender hur bestämmelserna om bland annat utbetalning av bolagets medel, borgenärsskyddsförfarandet och upplösning fungerar och vilka ändringsbehov det finns i dem. Promemorian sändes på remiss (se [sammandrag av remissyttrandena](#)).

Till och med genomförandet av de ändringsförslag i bedömningspromemorian som fått brett understöd förutsätter en sådan tillräckligt grundlig och omfattande utredning som hittills inte har funnits tillgänglig.

Forskningsfrågor:

- **Solvenstest:**

Hur allmänt är det i praktiken med sådana oklarheter i fråga om tolkningen av solvenstest som tas upp i bedömningspromemorian, och vilken betydelse har dessa oklarheter?

- Oklarheternas förekomst ska utredas åtminstone med tanke på följande faktorer: tidpunkten för solvensbedömning, de faktorer som beaktas i bedömningen och dokumenteringen av dessa samt förhållandet mellan insolvenslagstiftningen och solvenstestet, som är en förutsättning för utbetalning av medel.
- De nämnda oklarheternas betydelse ska bedömas åtminstone med tanke på olika bolag, till exempel bolag av olika storlekar eller med olika finansieringsmodeller, och med tanke på bolagets intressentgrupper. Intressentgrupper är åtminstone bolagets ledning, majoritets- och minoritetsdelägarna och olika borgenärer.

- Hurdant solvenstest tillämpas i de viktigaste jämförelseländerna på privata och publika aktiebolag och på vilket sätt? På vilken lagstiftning grundar sig solvenstestet (t.ex. bolagslagstiftning, bokförings- eller bokslutslagstiftning och insolvenslagstiftning)?
- Vilka andra förutsättningar för utdelning av medel finns det i de viktigaste jämförelseländerna? Hurdan tillämpningspraxis har bolagen anammat för att svara på de oklarheter som gäller tolkningen av aktiebolagslagen? Hur påverkar ändringar såsom digitaliseringen av ekonomiförvaltningen och den ekonomiska rapporteringen eller maskinläsbar data det praktiska genomförandet av solvenstest och möjligheterna att utveckla testet? Vilka förslag för att förtydliga solvenstest har lagts fram? Vilka och hur betydande konsekvenser kan de eventuella lagändringar som gäller solvenstest väntas ha? Vilka bestämmelser och hurdan tillämpningspraxis finns i de viktigaste jämförelseländerna i fråga om solvenstest (särskilt med beaktande av nyaste internationell praxis)?
- **Balanstest:** Hur genomförs och dokumenteras balanstest i praktiken i olika bolag? Vilken betydelse har det i praktiken för utbetalningen av medel i olika bolag, till exempel bolag av olika storlekar, i olika branscher och med olika intressentgrupper? Vilken betydelse har balanstest om betydelsen av solvensbedömning betonas i utbetalningen av medel? Hur borde digitaliseringen av ekonomiförvaltningen och den ekonomiska rapporteringen och till exempel maskinläsbar data beaktas i balanstest? Tillämpas balanstest på privata bolag i de viktigaste jämförelseländerna?
- **Borgenärsskyddsförfarande:** Har man i borgenärsskyddsförfarandet lagt märke till andra problem eller oklarheter som borde lösas än de som nämns i bedömningspromemorian i fråga om förfarandets längd och kostnaderna för förfarandet? Vilka bestämmelser och hurdan tillämpningspraxis finns i de viktigaste jämförelseländerna i fråga om borgenärsskyddsförfarandet (särskilt med beaktande av nyaste internationell praxis)? Hur kan man i utvecklingen av borgenärsskyddsförfarandet beakta framtidsutsikterna för digitaliseringen, stordata och företagsverksamhetens förändringar? Är det ändamålsenligt att tillämpa enhetliga borgenärsskyddsförfaranden på alla de situationer som avses i aktiebolagslagen?
- **Lättat upplösningsförfarande:** Vilken inverkan har införandet av lättat upplösningsförfarande på mikroföretag och små och medelstora företag (t.ex. med tanke på kostnader, tid) och deras intressentgrupper (särskilt med tanke på borgenärsskyddet)? Hur kan man i utvecklingen av upplösningsförfarandet beakta bland annat framtidsutsikterna för digitaliseringen och stordata? Finns det i de viktigaste jämförelseländerna bestämmelser om lättat upplösningsförfarande? Om ja, hurdana erfarenheter har man fått av att tillämpa förfarandet?

Genomförandet av utredningen omfattar sammanställning av och rapportering om lagstiftning som anknyter till forskningsfrågorna samt förarbeten, litteratur och rättspraxis. Detta ska göras i den omfattning som undersökningen kräver. Utredningen omfattar också enkäter till eller intervjuer med företag, deras intressentgrupper och serviceleverantörer, myndigheter och forskare. För alla forskningsfrågors del är det viktigt att samla in och utvärdera internationell praxis och information och internationella trender. För att kartlägga nuläget och göra en preliminär bedömning av

eventuella lagändringars konsekvenser är det nödvändigt att även kartlägga och kombinera statistikuppgifter som gäller bolagsfältet.

Samband med genomförandeplanen för regeringsprogrammet, statsrådets strategier och annan utrednings- och forskningsverksamhet:

Utredningen hänför sig till regeringsprogrammets spetsprojekt för att stärka konkurrenskraften genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande.

Rapportering:

Slutrapport på finska.